

Մայիսի 9-ը Մեծ հաղթանակի օրն է

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՎԵՏԵՐԱՆՆԵՐԻՆ, ԹԻԿՈՒՆՔԻ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻՆ ԵՎ ՄԵՐ ԹԵՐԹԻ ԲՈԼՈՐ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐԻՆ ՍՐՏԱՆՑ ՇՆՈՐՀԱՎՈՐՈՒՄ ԵՆՔ ՏՈՆԻ ԱՌԹԻՎ

Հաղթանակի տոնը մեզ համար անչափ թանկ է, վեհափառ ու վեհաշունչ։ Հայրենական Մեծ պատերազմում տարած հաղթանակը պահանջեց մեր ժողովրդի ֆիզիկական և հոգևոր ուժերի անմասնադիմաց լարվածություն, բանակայինների անօրինակ հերոսություն, թիկունքի աշխատողների ինքնազոհություն։

Հաղթանակը ձեռք է բերվել մեր անձայրածիր երկրի քաջարի ժողովրդի հսկայական ջանքերի շնորհիվ։ Պատերազմի դաժան տարիներին մեր պիևվորները մարտնչեցին քաջաբար, իրենց արյան և կյանքի գնով ապահովեցին հայրենիքի ապագայությունն ու անկախությունը։ Ռազմաճակատ գնացած տղամարդկանց աշխատանքի ձակառում փոխարինեցին կանայք, ծերերը և պատանիները։ Ամեն բան արվում էր հաղթանակի համար։ Անդադրում աշխատանքը դարձել էր կյանքի նորմա։ Եվ հաղթանակը ձեռք բերվեց։

Մեծ հայրենականի յուրաքանչյուր պիևվորի անունը ոսկե տառերով է գրված Ռուսաստանի պատմության, համայն մարդկության պատմության մեջ։ Եվ ինչքան հեռանում են մեզանից այն անդ տարիները, այնքան ավելի է վեհանում ու խորն ընկալվում մեր մարդկանց սխրանքի մեծությունը։ Պատերազմի տարիներին ժողովրդի

կատարած մարտական և աշխատանքային սխրանքի փառքը չի խամրի առհավետ։

Հաղթանակի ձեռք բերման գործում իրենց արժանի մասնակցությունը ցուցաբերեցին նաև մյասնիկյանցիները։ Պատերազմի տարիներին խիպսիտներն և արժանապատվությամբ մարտնչեցին ավելի քան չորսուկես հազար մյասնիկյանցիներ, որոնց համարյա կեսը տուն չվերադարձան՝ իրենց կյանքը պահելով հանուն հայրենիքի ապագայի։

Մեր ճակատայինները արժանացել են բազմաթիվ մարտական պարգևների, մյասնիկյանցիների թվում կան նաև Սովետական Միության հերոսի և Ռուսաստանի հերոսի բարձրագույն կոչման արժանացածներ՝ Վասիլի Իվանովիչ Չեռնենկոն, Ալեքսեյ Լեոնտևիչ Կրիվոնոսը, Լազար Մերգելսիչ Չաֆչախովը, Սուրեն Համբարձումի Թաշչյանը։ Մարտերում ցուցաբերած արիության և խիպսության համար Փառքի շքանշանի երեք աստիճանների է արժանացել Ամենակ Արսենի Հովհաննեսյանը։ Իրենց գլուխը Մյասնիկյանի շրջանի հողի վրա են պահել Սովետական Միության հերոսներ Մերգել Մամբրեի Օհանյանը, Մերգել Վասիլիչ Վավիլովը, Կուլմա Եգորովիչ Մելիվերստովը։

Հաղթանակի օրը ամենապայծառ տոնն է մեր

մարդկանց համար, որը ցնծություն և ուրախության արցունքներ է բերում, թանկագին հուշ է ամեն մի ընտանիքում, ամեն մեկի սրտում պահված։ Այն միավորում է մեզ և դարձնում անհաղթելի ամեն մի փորձության հանդեպ։

Մեր սրբազան պարտքն է հիշել, թե ինչպիսի հսկայական գնով ձեռք բերվեց հաղթանակը։ Մենք պարտավոր ենք հարգել պոհվածների հիշատակը և առավել հոգատարություն ցուցաբերել պատերազմի մասնակիցների հանդեպ, ամեն հարցում օգնել ու աջակցել, էլ ավելի բարելավել նրանց կյանքի պայմանները։ Հանուն ապագայի և հաղթանակի մենք եղել ենք և մնում ենք որպես մեկ մեծ ընտանիք։ Ավագ սերնդի կողմից ձեռք բերված հաղթանակը այսօր էլ ոգևորում է մեզ, մղում նոր սխրանքների, օգնում հաղթահարել դժվարությունները և առաջ գնալ։ Հպարտորեն հիշելով հայրենիքի քաջարի պաշտպանների անօրինակ սխրանքի մասին, մենք պարտավոր ենք էլ ավելի ակտիվացնել երիտասարդության հետ տարվող հայրենասիրական-դաստիարակչական աշխատանքը։

Շնորհավո՛ր ձեր տոնը, հարգելի բարեկամներ։ Ամենքիդ էլ ցանկանում ենք ամուր առողջություն ու բարօրություն և աշխարհին՝ խաղաղություն։

ՀԱՅՐԵՆԱԿԱՆ ՄԵԾ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՄԱՍՆԱԿՅԱԾ ՀԱՅԱԶԳԻ ԽՈՇՈՐԱԳՈՒՅՆ ԶՈՐԱՎԱՐՆԵՐԸ

ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ԲԱՂՐԱՄՅԱՆ
Սովետական Միության
մարշալ

Սովետական Միության կրկնակի հերոս, մարշալ Հովհաննես Բաղրամյանի Բաղրամյանը ծնվել է 1897 թ. դեկտեմբերի 2-ին Ելիպետապոլի գավառի Չարդախլու գյուղում։ Սովորել է Թիֆլիսի երկարթուղային ուսումնարանում։ Զինվորական ծառայությունն սկսել է 1915-ին ռուսական էքսպեդիցիոն կորպուսում։ 1917թ., ավարտելով պրապորշչիկների դպրոցը, նորից մեկնել է ռազմաճակատ և հայկական հրաձգային գնդի կազմում կռվել թուրքական բանակի դեմ։ Ապա ավարտել է հրամկապմի կուրսերը, ռազմական ակադեմիաներ։

Հայրենական մեծ պատերազմի սկզբում եղել է Հարավ-Արևմտյան ռազմական օկուպի շտաբի պետի տեղակալ, շտաբի պետ։ Մասնակցել է Դոնի Ռուստովի ապստամբությանը, Կուրսկի ճակատամարտին։ 1943-ի նոյեմբերին նշանակվել է 1-ին Մերձբալթյան, իսկ 1945-ի ապրիլից՝ Բելոռուսական ռազմաճակատի պորբերի հրամանատար։ Մասնակցել է Բյոնիգսբերգի գրավմանը, Պրուսիայում գերմանական պորբերի վերջնական ջախջախմանը։

Պատերազմից հետո եղել է ՄՍՀՄ պաշտպանության մինիստրի տեղակալ, Զինված ուժերի թիկունքի պետ։

Մահացել է 1982 թվականին։

ՀԱՄԱԶԱՍՊ ԲԱԲԱԶՄՅԱՆ
պրահատանկային պորբերի
գլխավոր մարշալ

Ծնվել 1906 թվականի փետրվարի 2-ին Չարդախլու գյուղում։ 1929թ. ավարտել է հայկական միացյալ ռազմական դպրոցը։ Եղել է գումարտակի հրամանատար։ 1938-ին Համապատասխան խաչատուրի Բաբաջանյանը նշանակվել է գնդի հրամանատարի տեղակալ, մասնակցել է սովետա-ֆիննական պատերազմին։

1941-1942 թվականներին նա մասնակցել է Մոսկվայի պաշտպանության, Բրյանսկի և Հարավային ռազմաճակատների մարտական գործողություններին։ Եղել է մեքենայացված բրիգադի հրամանատար և մասնակցել Հյուսիս-Արևմտյան ռազմաճակատի գործողություններին։ 1944թ. ապրիլին Բաբաջանյանին շնորհվել է Սովետական Միության հերոսի կոչում։

1944-1945 թվականներին որպես տանկային կորպուսի հրամանատար մասնակցել է 1-ին Բելոռուսական ռազմաճակատի գործողություններին։

Պատերազմից հետո Բաբաջանյանը ավարտել է Գլխավոր շտաբի ռազմական ակադեմիան և վարել պատասխանատու պաշտոններ։ 1959-67-ին եղել է Օդեսայի ռազմական օկուպի հրամանատար, ապա Մալինովսկոյ անվան պրահատանկային պորբերի ակադեմիայի պետ, 1969-ից՝ ՄՍՀՄ տանկային պորբերի պետ։

Մահացել է 1977թ. նոյեմբերի 1-ին։

ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ԻՍԱԿՈՎ
Սովետական Միության
նավատորմի ծովակալ

Սովետական Միության հերոս, ԳԱ թղթակից անդամ Հովհաննես Ստեփանի Իսակովը ծնվել է 1894թ. օգոստոսի 22-ին Կարսի մարզի Հաջիբեդդ գյուղում։ 1913-ին ավարտել է Թիֆլիսի ռազմական ուսումնարանը, 1917-ին սովորել է Պետերբուրգի ռազմական կուրսերում։

Նավատորմում ծառայել է 1918-ից։ 1928թ. ավարտել է Լենինգրադի ռազմա-ծովային ակադեմիան, 1929-ին նշանակվել Կարմիր բանակի գլխավոր շտաբի ծովային սեկտորի պետ, 1937-ին՝ Բալթիական նավատորմի հրամանատար։ 1938-1946 թվականներին եղել է Ռազմածովային ուժերի շտաբի պետը, ժողկոմի առաջին տեղակալ։ Ծովակալի կոչում նա ստացել է 1940 թվականին։

Նա մեծ ներդրում ունի պատերազմի ժամանակ նավատորմերի մարտական գործողությունների մշակման, ծովախնյա պաշտպանության կազմակերպման գործում։ 1942թ. Տուապետի շրջանում վիրավորվել է, բայց մնացել է մարտական դիրքերում ռազմածովային ուժերի Գլխավոր շտաբի պետի պաշտոնում։

Իսակովը պաշտոնավորել է նաև նավատորմի պարագաման հեռանկարային հարցերով։ Եղել է Ծովային ատլասի խմբագրական կոլեգիայի նախագահ։

Մահացել է 1967թ. հոկտեմբերի 11-ին։

ՄԵՐԳԵՅ ԽՈՒԴՅԱՆՈՎ
(ԱՐՄԵՆԱԿ ԽԱՆՓԵՐՅԱՆՑ)
ավիացիայի մարշալ

Մերգել Խուդյակովը (Արմենակ Արտեմի Խանփերյանց) ծնվել է 1902թ. հունվարի 7-ին, Լեռնային Ղարաբաղի Մեծ Թաղար գյուղում։ 1916-ին տեղափոխվել է Բաքու, աշխատել նավթահանքերում։ 1917 թ. մտել է Կարմիր զվարդիայի շարքերը և մասնակցել թուրքական բանակի դեմ մղված մարտերին։

1920-1921-ին 11-րդ բանակի շարքերում մասնակցել է Անդրկովկասում մղված մարտերին։ 1923թ. Թիֆլիսի հեծելազորային ռազմական դպրոցն ավարտելուց հետո նշանակվել է Իլյա-սլավ քաղաքի հեծյալ գնդի դասակի հրամանատար, պորանասի շտաբի պետ։

1936-ին ավարտել է Մոսկվայի ռազմա-օդային ուժերի ակադեմիան, պաշտոնավարել Բելոռուսիայում։ 1941-ի հոկտեմբերի 29-ին նրան շնորհվել են ավիացիայի գեներալ-մայորի կոչում, նշանակվել Արևմտյան ռազմաճակատի ռազմա-օդային ուժերի հրամանատար։

Ճապոնիայի դեմ մղված պատերազմում Խուդյակովը 12-րդ օդային բանակի հրամանատարն էր, ապա նշանակվեց պիևվորական օկուպի ռազմա-օդային ուժերի պետ։ 1945 թ. դեկտեմբերին ավիացիայի մարշալ Խուդյակովը պաշտոնավեց և ձեռքակալվեց, 1950 թ. ապրիլի 18-ին գեղականարվեց։